

ENGELLİ MEVZUATI VE MESLEK ETİĞİ -ANADOLU ÜNİVERSİTESİ FİNAL 2023

soru 1:

hizmet sağlayan personel ve engelli bireyin hedeflenen sonuçlara ulaşmak için kurduğu etkileşimsel ilişkiye ne ad verilir ?

- a) çalışma birliği b) saydam iletişim c)aktarım ilişkisi d)gerçek ilişki e) karşıt aktarım

soru 2: aşağıdaki toplum tipi engellilik modeli eşleştirmelerinde hangisi doğrudur

- a) modern toplum-sosyal model
b) kapitalist toplum - moral model
c) kapitalist toplum - sosyal model
d) feodal toplum - medikal model
e) modern toplum - insan hakları

soru 3: bakıma muhtaş özürllülere yönelik resmi kurum ve kuruluşlar bakım merkezleri yönetmenliğine göre bakıma muhtaş özürllülere yönelik bakım merkezlerinin temel görevleri aşağıdakilerden hangisinde birlikte ve doğru olarak verilmiştir ?

- a) kişisel bakım hizmetleri ve fizyoterapi
b) ergo terapi ve rehberlik
c) habitasyon ve pisiko-sosyal destek
d) fizyoterapi ve rehabilitasyon
e) kişisel bakım hizmetleri ve pisiko sosyal destek

soru 4: hukuk kurallarının tekbir olayı değil ayrı yada benzer sorunları düzenlemesi onun aşağıdaki hangi özelliğine işaret etmektedir ?

- a) soyut olması b) genel olması c)somut olması d)evrensel olması e) ulusal olması

soru 5: umut evleri yönergesi aşağıdaki hangi yıla ait yönetmelik temel alınarak hazırlanmıştır

- a) 2017 b)2016 c)2015 d)2014 e)2013

soru 6: özürllü yerine engelli kavramının yasal metinlerde kullanılmasının kararlaştırıldığı kanun aşağıdakilerden hangisidir ?

- a) engelliler hakkında kanun
b) engelliilerin haklarına ilişkin sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun
c) özürllüler ve bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapılması hakkında kanun
d)belediyeler kanunu
e) kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde yer alan engelli bireylere yönelik ibarelerin değiştirilmesi amacıyla bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişik yapılmasına dair kanun

soru 7: 2001 yılında dünya sağlık örgütü engellilik kavramını hareket sınırlılığı ve tplumsal katımında yetersizlik olarak tanımlamıştır

yukarıda ki cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi doğru olarak tamamlar ?

- a)adaptasyon problemi b) uyum sağlayamama c)sakatlık d)uzuv eksikliği e)eksiklik

soru 8: engelli bakım ve rehabilitasyon hizmetlerinde iyileştiren ilişkidir çıkarımını en iyi şekilde açıklayan beceri aşağıdakilerden hangisidir ?

- a) başkalarına öğretebilme b)stres altında çalışabilme c)liderlik edebilme d)etkili iletişim kurabilme e)araştırma tasarlayabilme

soru 9: engelli bireylerin becerilerini yeteneklerini geliştirmek zamanlarını değerlendirmek amacıyla oluşturulmuş rehabilitasyon programı aşağıdakilerden hangisidir ?

- a) toplumla çalışma programları
- b) rehabilitasyon amaçlı sosyal etkinlik programları**
- c) iş becerisi kazandırma programları
- d) rehabilitasyon amaçlı sportif programları
- e) gelişimsel destek programları

soru 10: aşağıdakilerden hangisi evde bakım hizmetinin özelliklerinden biri değildir ?

- a) disiplinler arası olma
- b) kurum temelli olma**
- c) 24 saat kesintisiz olma
- d) toplum temelli olma
- e) koruyucu olma

soru 11: aşağıdakilerden hangisi engelli bireyin fiziksel kapasitesini arttırarak günlük yaşama katılımını ve bağımsızlığını maksimum düzeye getirmek amacıyla yapılan tıbbi müdahale ve tedavi yöntemlerinin bütünü ifade etmektedir ?

- a) evde bakım hizmeti
- b) tıbbi rehabilitasyon hizmetleri**
- c) mesleki rehabilitasyon hizmetleri
- d) bakım hizmetleri
- e) sosyal rehabilitasyon hizmetleri

soru 12: aşağıdakilerden hangisi birinci kuşak insan haklarından biri değildir ?

- a) yaşama hakkı
- b) din özgürlüğü
- c) ayrımcılık yasağı
- d) sağlık hakkı**
- e) kötü muamele yasağı

soru 13: aşağıdakilerden hangisi hizmet sağlayan personel ile hizmet sağlanan birey arasındaki profesyonel ilişkiyi olumsuz etkileyen davranışlardan biridir ?

- a) güçlü yönelere vurgu yapma
- b) saydam olma
- c) başvuranı merkeze alma
- d) mesleki sınırları kaldırma**
- e) etkili iletişim becerileri kullanma

soru 14: 1920 li yıllara kadar dini ve /veya siyasi otoritelerin uygun gördüğü şekilde oluşan engelli hakları bu dönemden itibaren aşağıdakilerden hangisinin etkisi ile devam etmiştir ?

- a) okullara dahil edilme
- b) uluslar arası kongreler
- c) rehabilitasyon merkezleri
- d) yardım kampanyaları
- e) toplumsal hareketler**

soru 15: aşağıdakilerden hangisi özel hukuk niteliği gösteren yaptırımlardan biri değildir ?

- a) ceza**
- b) yokluk
- c) tazminat
- d) cebri icra
- e) butlan

soru 16: anayasa ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır ?

- a) yasama yürütme ve yargılama güçlerinin nasıl kullanılacağını gösterir
- b) kanunların uygulanmasını sağlamaya yönelik hükümler içerir**
- c) yurttaşların kamu haklarını bildirir

- d) bir devletin yönetim biçimini belirtir
e) bir ülkedeki tüm yasalara kaynaklık eden ana kuralları ve kaideleri içerir

soru 17: 1983 tarihli özel eğitime muhtaç çocuklar yasasının yerine gelen ülkemizdeki özel eğitim hizmetlerinin yasal dayanağı olan 1977 tarihli ve 573 sayılı yasal düzenleme aşağıdakilerden hangisidir ?

- a) engelliler hakkında kanun
b) özel eğitim hizmetleri yönetmeliği
c) özel eğitim hakkında kanun hükmünde kararname
d) özel eğitim kurumları yönetmeliği
e) özel eğitime muhtaç yasalası

soru 18: aşağıdaki uygulama standartlarından hangisi hizmet sağlyana personele gerçekleştirilen uygulamaların niteliğini sorgulama ve değerlendirme imkanı sunar ?

- a) uygun ortam sağlama
b) kayıt altına alma
c) uygun yöntemler kullanma
d) yasal sorumlulukları bilme
e) sınırların ve yetkilerin farkında olma

soru 19: evde bakım hizmetlerinde doktor hemşire sosyal hizmet uzmanı psikolojik diyetisyen fizyoterapist iş uğraşı terapisti ev ekonomisti ve diğer sosyal hizmet elemanları gibi birçok uzmanın aktif olarak yer alması evde bakım hizmetinin aşağıdaki hangi özelliğini göstermektedir ?

- a) koruyucu önleyici olma
b) disiplinler arası olma
c) kesintisiz olma
d) sosyal yönlü olma
e) tedavi edici geliştirici olma

soru 20: kişinin toplumsal açıdan doğru olan ile doğru olmayan ayırt etme becerisine adı verilir yukarıdaki boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi doğru şekilde tamamlar ?

- a) etik b) ahlak c) hukuk d) meslek etiği e) karakter

soru 21: 1980 den başlayarak kapitalist toplumlarda etkisini küresel çapta gösteren ekonomik bunalım ile ortaya çıkan yeni engellilik modeli aşağıdakilerden hangisidir ?

- a) sosyal model b) işlevsel model c) insan hakları modeli d) modern model e) medikal model

soru 22: I. etik bir ülke olduğu kadar ahlaki bir değerdir

II. birey herhangi bir nedenle ayrımcılığına tabi tutulamaz

III. bireyin özellikleri uzman ile ilişkiyi etkileyemez

IV. hem uzman hem de hizmet alan bireyler için geçerlidir.

yukarıdaki ifadeler aşağıdaki hangi etik ilke ile ilişkilidir ?

- a) profesyonel korunması
b) profesyonel ilişkide eşitsizlikten kaçınma
c) dürüstlük
d) saygı
e) zarar vermeme

soru 23: engellilerin gerektiği durumlarda bireysel veya bir sivil toplum kuruluşu vasıtasıyla engelli hakları komitesine

başvurmalarını önü aşağıdaki hangi yasayla açılmıştır ?

- a) engellilerin haklarına ilişkin sözleşmeye ek ihtiyari protokolün onaylanmasının uygun bulunduğu kanun
- b) engelsiz toplum kanunu
- c) belediyeler kanunu
- d) özel eğitim hakkında kanun hükmünde kararname
- e) engelliler hakkında kanun

soru 24: klasik haklar olarakda adlandırılan ve temel özelliği bireyi korumak olan insan hakkı kuşağı aşağıdakilerden hangisidir ?

- a) birincil kuşak
- b) ikincil kuşak
- c) üçüncül kuşak
- d) ikinci ve üçüncü kuşak
- e) birinci ve 2.ci kuşak

soru 25: aşağıdaki toplumsal düzen kurallarından hangisine uymaması durumunda kamu gücü kullanılarak kurala uyulması sağlanır ?

- a) din kuralları b) ahlak kuralları c) görgü kuralları d) örf ve adet kuralları e) hukuk kuralları

soru 26: mesai saatleri dışında tesadüfen karşılaştığı bir trafik kazasında yaralanan yolcuya müdahale etmeyen bir doktorun ihlal ettiği etik ilke aşağıdakilerden hangisidir ?

- a) yardım zorunluluğu b) saygı c) olumlu kabul d) profesyonelliği koruma e) ayrımcılığa karşı koruma

soru 27: sosyal haklar olarakda adlandırılan ve temelinde sanayi devrimi ekonomik ve sosyal dönüşün nedeniyle oluşan eşitsizliklere tepki yer alan insan hakkı kuşağı aşağıdakilerden hangisidir ?

- a) birinci kuşak b) ikinci kuşak c) üçüncü kuşak d) dördüncü kuşak e) beşinci kuşak

soru 28: bir mesleği feda eden kişilerin yapması ve yapmaması gerekenleri belirleyen kavram aşağıdakilerden hangisidir ?

- a) toplumsal kurallar b) anayasa c) gelenekler d) meslek etiği e) bilim etiği

soru 29: pozitif ayrımcılık kavramının tanımı aşağıdakilerden hangisidir ?

- a) Herhangi bir nedenle oluşan engelin etkilerini mümkün olan en az düzeye indirmeyi ve engellinin hayatını bağımsız bir şekilde sürdürebilmesini sağlamayı amaçlayan fiziksel, sosyal, zihinsel ve mesleki beceriler geliştirmeye yönelik hizmetlerdir.
- b) Engellinin bireysel ve toplumsal ihtiyaçlarını karşılayabilmesini ve yaşamını bağımsız bir şekilde sürdürebilmesini sağlamayı amaçlayan fiziksel, sosyal, zihinsel ve mesleki beceriler kazandırmaya yönelik hizmetlerdir.
- c) Ekonomik, politik alanlarda ve toplumsal yaşamdaki Eşitsizlikleri azaltmak için dezavantajlı gruplara (kadın, çocuk, engelli vb.) verilen ayrıcalık ve haklardır.
- d) Siyasi, ekonomik, sosyal, kültürel, medeni veya başka D herhangi bir alanda insan hak ve temel özgürlüklerinin tam ve diğerleri ile eşit koşullar altında kullanılmasıdır.
- e) Duyu organlarının zedelenmeye bağlı olarak işlevlerinde gözlenen kayıpların ortaya çıkardığı yetersizlikten etkilenme nedeniyle bireyin çevreyle etkileşimde karşılaştığı problem durumudur.

soru 30: evde bakım hizmeti alan engelli bireylere sahip aileler hastalık ölüm düğün seyahat vb. gibi çeşitli durumlarla karşı karşıya kaldıklarında bakıma gereksinimi olan engelli bireye evde bakım hizmeti kapsamında yıl içerisinde kadar geçici ve misafir bakım hizmeti verilmektedir.

yukarıdaki paragrafta boş bırakılan yeri aşağıdakilerden hangisi doğru şekilde tamamlar

a) 15 güne b) 30 güne c) 45 güne d) 60 güne e) 90 güne

31- Kuruluş ve ev merkezli olarak bireysel ve grup eğitimleri şeklinde verilen rehabilitasyon programı aşağıdakilerden hangisidir.?

Cevap: Gelişimsel destek programı

33- Hayatın doğal akışında iki ya da daha fazla insan arasında gerçekleşen ve profesyonellik barındırmayan ilişki..... olarak tanımlanır.....ise hizmet sağlayan personele karşı profesyonellik kapsamı dışında kalan duygu ve düşünceler beslemesi olarak ifade edilmektedir.

Cevap: Çalışma işbirliği- Aktarım ilişkisi

34- Hukuk düzeni tarafından kişinin kendi iradesine verilmiş olan yetkiler ve söz konusu yetkilerden yararlanmanın kişiyi kendi iradesine verilmiş olmasına ne ad verilir.?

Cevap: Hak

35- Toplum halinde yaşayan insanların birbirleriyle kurdukları sosyal ilişkileri düzenleyen kuralların tümünü ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisi?

Cevap: Toplumsal düzen kulları 36- özel Mesleki Rehabilitasyon Merkezleri Hakkında Yönetmeliğe göre aşağıdakilerden hangisi

mesleki rehabilitasyon merkezlerinde sağlanması gereken hizmetlerden biri değildir.

Cevap : Habitus

37- Aşağıdakilerden hangisi bakım ve rehabilitasyon uzmanının profesyonel davrandığının göstergesidir.

Cevap :Mesleki bilgi ve teknikleri uygulama

38- Türk dil kurumu sözlüğünde bakım kavramının tanımı aşağıdakilerden hangisidir.?

Cevap: Bir kişinin beslenme,barınma,giyinme vb. gereksinimlerini üstlenme ve sağlama işidir.

39- 1. Uluslararası koruma kapsamında olması

II. Yasal bağlamda güvence altında olması

III. Ulusların kendi hukuk sistemleri doğrultusunda değişiklik gösterebilmesi

Yukarıdakilerden hangisi/hangileri insan haklarının temel özellikleri arasında yer almaz?

Cevap: III. Ulusların kendi hukuk sistemleri doğrultusunda değişiklik gösterebilmesi

40- -Çoğunlukla yeni yaklaşım olarak da anılmaktadır.

- Bireyin sağlık durumu ikinci plandadır.

-Bireyin yaşadığı sorunlar toplum kaynaklıdır.

Yukarıdaki ifadeler aşağıdaki engellilik modellerinden hangisinin kapsamında yer alır?

Cevap: İnsan hakları modeli

41- Aşağıdakilerden hangisi “engellilik” kavramını ifade etmektedir.?

Cevap: duyu organlarının zedelenmeye bağlı olarak işlevlerinden gözlenen kayıpların ortaya çıkardığı yetersizlikten etkilenme nedeniyle bireyin çevreyle etkileşimde karşılaştığı problem durumudur.

42- 1. Bir grubun ya da kültürün bir iş veya eyleme dair uygulama kurallandır.

II. ispanyolca kökenlidir.)

III.hemenolarak gelenek anlamındadır.

IV. Her koşulda kültürel kurallardan üstündür.Ahlak ile ilgili yukarıdaki ifadelerden hangisi/hangileri doğrudur?

Cevap: . Bir grubun ya da kültürün bir iş veya eyleme dair uygulama kurallandır

43- Kendi alanındaki yeni uygulamaları ve ortaya çıkan güncel bilgileri takip eden bir eğitimci aşağıdaki standartlarından hangisine uygun davranmaktadır.

Cevap: Mesleki gelişmeleri izleme

44- Rehabilitasyon; hastalık..... Ve engellilik oluşturan durumların ; ilaç,cerrahi Ve psikolojik

yöntemlerle birlikte gerektiğinde yardımcı cihazların kullanılması yoluyla kısmen ve ya tamamen ortadan kaldırılarak bireylerin bağımsız yaşama entegre edilmesidir. Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yeri aşağıdakilerden hangisi doğru şekilde tamamlar?

Cevap : Sakatlık/ fiziksel

45- Aşağıdakilerden hangisi hukuk kurallarının özelliklerinden biri değildir.

Cevap : Sadece gerçek kişilerin haklarını korumak

46- Yardım zorunluluğu ilkesi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır.

Cevap: Meslek elemanı için çoğu zaman bir seçindir.

47- Aşağıdakilerden hangisi Engelliler hakkında kanunun dayandığı genel esaslar arasında yer almaz.?

Cevap: engellilere yönelik politika oluşturma,karar alma ve hizmet sunumu süreçlerinde enellerin,ailelerinin ve engellileri temsil eden sivil toplum kuruluşlarının katılımının sağlanması esastır.

48- İçerisinde zedelenme ve katılım sınırlılığı gibi ifadeleri barındıran kavram aşağıdakilerden hangisidir.

Cevap: Yetersizlik

49- Engelli bireylerin eğitsel değerlendirme, tanılama ve yönlendirme hizmetlerini yürüten ve eğitim-öğretim kurumlarındaki rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine yönelik çalışmalar gerçekleştiren kurum aşağıdakilerden hangisidir.

Cevap : Rehberlik ve araştırma merkezi

50- I. Milli eğitim Bakanlığı

II.Sağlık Bakanlığı

III.Çalışma ve Sosyal güvenlik bakanlığı

Türkiyede yürütülen mesleki rehabilitasyon ve eğitim programları yukarıdaki bakanlıkların hangisi/ hangileri tarafından geliştirilmektedir.

Cevap: I. Milli eğitim Bakanlığı ve III.Çalışma ve Sosyal güvenlik bakanlığı

51- Uygulama standartları ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur.?

Cevap: Beceri ve yeterliliklerle ilişkilidir.

52- Bir engel için kullanılan kavramın, engelsiz ya da ortaya çıkardığı problemlerin bireyin önüne geçmesine ne ad verilir.

Cevap: etiketleme

53- Selin Öğretmen, üniversite bünyesindeki bir merkezde işitme engelli çocuklarla çalışmaktadır.

Selin öğretmen çalıştığı çocukların aileleri ile görüşerek her bir özellikleri hakkında bilgi toplamış ve edindiği bilgileri ev ortamında yapacak çalışmaları düzenlerken göz önünde bulundurmıştır. Böylece ev ortamında yapılması gereken çalışmaları çocuk ve aile özelliklerine uygun hale getirmiştir.

Yukarıda verilen eğitimci aşağıdaki meslek standartlarından hangisine uygun davranmaktadır

Cevap: Uygun ortam oluşturma

54- Toplam on kişiden oluşan engelli bireylere müstakil, tek katlı ve bahçeli evlerde bakım hizmeti sunan yerler aşağıdakilerden hangisidir.

Cevap: Aile, danışma ve rehabilitasyon merkezleri

55- Aşağıdakilerden hangisi bakım ve rehabilitasyon hizmetlerine yönelik oluşturulan genelge, yönerge ve tebliğlerden biri değildir?

Cevap : Özel bakım merkezlerine yerleştirmede öncelik hakkında genelge